

De voorstellen van FAM voor regularisatie en voor het invullen van de lacunes in de Verblijfwet

Versie 29/3/2007

Inhoudsopgave

1. Inleiding: een structureel beleid is nodig	2
2. Structureel ambtshalve regularisatie na 3 jaar lopende verblijfsprocedure.....	3
3. Overgangsmaatregel: ambtshalve regularisatie van lang lopende procedures, inclusief Raad van State	4
4. Het beoordelingscriterium voor regularisatie-aanvragen (humanitair opvangstatuut 9bis) wettelijk definiëren.....	5
5. Een procedure voor regularisatie-aanvragen (humanitair opvangstatuut art. 9bis Verblijfwet) waarin de aanvrager kan gehoord worden en met de nodige garanties	6
6. Een wettelijk verblijfsstatuut voor niet-begeleide minderjarigen	7
7. Een wettelijk verblijf voor wie om materiële redenen niet kan terugkeren naar land van nationaliteit of herkomst en voor staatlozen	7
8. Een wettelijke regeling voor arbeidsmigratie.....	8
9. Het medisch opvangstatuut (art. 9ter Verblijfwet) verzekeren.....	8
Bijlage: overzicht van de laatste wijzigingen in de Verblijfwet.....	10

1. Inleiding: een structureel beleid is nodig

1.1. De gewijzigde Verblijfwet van 15/12/1980 regelt het regularisatiebeleid niet en lost het probleem van lang durende verblijfs- en beroepsprocedures niet op.

De procedures inzake asiel, gezinshereniging, EU-burgers en medische regularisaties zijn of worden ingrijpend gewijzigd. De asielprocedure zou sneller moeten verlopen en is uitgebreid tot subsidiaire bescherming. Maar diverse verblijfsstatuten (behalve dat van erkende vluchteling) worden voortaan gedurende veel langere tijd tijdelijk en kunnen binnen een periode van 3 of 5 jaar of soms nog langer ingetrokken worden. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV, een nieuwe rechtbank) wordt bevoegd voor alle beroepen tegen verblijfsbeslissingen. In sommige gevallen is dat beroep schorsend, in andere gevallen niet. Bij de Raad van State kan alleen uitzonderlijk nog een ultieme controle van de wettigheid gebeuren. In een bijlage achteraan deze nota vindt u een overzicht van de voorziene termijnen in diverse procedures en statuten in de Verblijfwet.

Deze wijzigingen hebben tot gevolg dat lang durende verblijfs- en beroepsprocedures helemaal niet tot het verleden behoren. Integendeel, door de verlengde tijdelijkheid van diverse statuten en door de mogelijkheid van intrekking en beroep zullen ook in de toekomst vele vreemdelingen gedurende jaren legaal in België verblijven en toch nog kunnen uitgewezen worden. De ervaring van het verleden toont aan dat uitwijzingen na een lang verblijf in België niet vanzelfsprekend zijn. In het bijzonder wanneer naast de originele migratieredenen ook andere (duurzame) bindingen met België gegroeid zijn. De huidige Verblijfwet voorziet daarvoor geen oplossing.

Het regularisatiebeleid blijft ongeregeld. Het blijft een volledig discretionaire (ongebonden) bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken, die deze bevoegdheid laat uitoefenen door zijn administratie, de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ). Er worden geen criteria bepaald; de DVZ publiceerde wel een toelichting bij het huidige beleid op haar website maar deze 'criteria' zijn onvolledig, vaag en niet bindend en kunnen elk moment wijzigen. De aanvragers worden niet persoonlijk gehoord. De enige wijziging in regularisatieprocedures is dat de aanvragen om allerlei formele redenen kunnen onontvankelijk verklaard worden.

1.2. De nieuwe federale regering moet de resterende lacunes in de Verblijfwet invullen.

Ondanks de vele wijzigingen aan de Verblijfwet blijven er diverse lacunes. Volgens het Forum Asiel en Migraties (FAM) moeten er wettelijke verblijfsstatuten komen voor:

- arbeidsmigranten die een toelating hebben om te werken
- niet-begeleide minderjarigen
- staatlozen
- personen die om materiële redenen niet kunnen terugkeren naar hun land van herkomst
- humanitaire regularisatie en langdurige procedures

De grootste lacune is het regularisatiebeleid. Regularisatie blijft nodig voor een aantal mensen. Dat blijkt uit de toelichting van DVZ, uit de cijfers en uit de getuigenissen van mensen. Het gaat om een ander soort situaties dan diegene die nu in de Verblijfwet geregeld zijn (zoals asiel en subsidiaire bescherming). Regularisatie is nodig, enerzijds om een oplossing te bieden aan langdurige procedures, en anderzijds om rekening te kunnen houden met diverse soorten duurzame bindingen in België. Dat gaat om twee te onderscheiden logica's. Het wordt tijd dat een duidelijke beleidslijn uitgetekend wordt.

Deze situaties moeten volgens vaste criteria beoordeeld worden. In plaats van een volledig discretionair (en dus onzeker en verdoken) regularisatiebeleid stelt FAM een openlijk beleid voor waarbij de criteria voor regularisatie in de wet worden ingeschreven. De bevoegdheid van de Minister en de DVZ blijft behouden, maar de criteria voor beoordeling van aanvragen moeten wettelijk omschreven worden. Een wettelijke omschrijving houdt tegelijk ook een kanalisering en afgrenzing in.

Deze situaties moeten via een aangepaste procedure behandeld worden. De aanvragers moeten persoonlijk gehoord kunnen worden. De aanvragen moeten binnen redelijke termijn, kwaliteitsvol en op gelijke manier kunnen behandeld worden. De regering moet ook de instrumenten en omkadering voorzien om de te verwachten aanvragen en procedures te kunnen behandelen.

De huidige onduidelijkheid, lange wachttermijnen en ontradend beleid verminderen de aanvragen niet. Dit wijst op een structureel tekort in de wetgeving en het voorziene instrumentarium. Rechtszekerheid en duidelijkheid werkt in twee richtingen: het geeft een houvast voor aanvragers maar ook voor de overheid.

⇒ U vindt de concrete voorstellen van FAM in de kaders in punten 2 tot 9

1.3. Een overgangsmaatregel moet de bestaande achterstanden en dossierlast in diverse procedures wegwerken

Momenteel zijn er in diverse verblijfsprocedures (asiel, gezinshereniging, regularisatie) bij diverse instanties (DVZ, asielinstanties, en Raad van State) onaanvaardbare achterstanden. Alleen de achterstand bij de asielinstanties is sinds 2005 voorwerp van een (min of meer) volgehouden regularisatiebeleid. De inwerkingtreding van de nieuwe Verblijfswet, van de nieuwe Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, en van de nieuwe procedure bij de Raad van State kan echter alleen maar efficiënt en succesvol zijn als alle bestaande achterstanden uit het verleden worden weggewerkt. Daarbij moet een objectief criterium gehanteerd worden dat gelijk wordt toegepast voor iedereen.

⇒ U vindt het concrete voorstel van FAM in het kader in punt 3

2. Structureel ambtshalve regularisatie na 3 jaar lopende verblijfsprocedure

FAM stelt voor om verblijfszekerheid te garanderen bij te lang durende procedures:

- 3 jaar asielpprocedure, te berekenen vanaf aanvraag tot uitvoerbare beslissing, inclusief beroep bij RvV (aanvraagdocument + attest van immatriculatie + verlengd uitwijzingsbevel)
- 3 jaar gezinsherenigingsprocedure vanaf indiening aanvraag tot uitvoerbare beslissing, inclusief beroep bij RvV (aanvraagdocument + attest van immatriculatie + bijlage 35)
- 3 jaar regularisatieprocedure artikel 9bis of 9ter Verblijfswet (vanaf aanvraag tot beslissing, inclusief beroep bij RvV)
- 3 jaar (schorsende) beroepsprocedure bij RvV tegen een beslissing tot intrekking van een tijdelijk verblijfsstatuut (subsidiare bescherming, ernstig zieken 9ter Verblijfswet, gezinshereniging, EU-burgers)

- Deze criteria worden in de wet ingeschreven als structureel regularisatiecriterium
- Ambtshalve regularisatie zonder enige andere criteria, tenzij het negatieve criterium van openbare orde en nationale veiligheid
- Er wordt een definitieve verblijfsvergunning toegestaan

De Raad van State procedure telt niet mee behalve na positief arrest aangezien de voorgaande procedure dan verder loopt.

Argumentatie:

- Het is de verantwoordelijkheid van de staat om haar procedures zo te organiseren dat binnen een redelijke termijn beslissingen kunnen getroffen worden. Dit is zeker het geval als de procedures uitsluitend dienen te geven over het verblijfsrecht van betrokkenen in België.

- Het is humanitair niet verantwoord om betrokkene na een meer dan drie jaar durende wettelijk voorziene procedure inzake verblijf nog uit te wijzen. Momenteel wordt in het beleid van de Minister (zoals toegelicht in het parlement en op de website van DVZ) een onderscheid gemaakt tussen asielzoekers met schoolgaande kinderen tussen 6 en 18 jaar oud, en andere asielzoekers. Dat onderscheid is niet gerechtvaardigd aangezien een asielprocedure die 3 jaar duurt voor iedereen te lang is. Hetzelfde geldt voor de andere genoemde procedures. De overheid moet deze verantwoordelijkheid nemen zonder bewijzen van “integratie” van de betrokkenen te eisen.
- Een regularisatie volgens eenvoudige en objectieve criteria kan veel sneller dan een behandeling van de lopende procedures door de betrokken instanties zelf, die zich vaak over delicate feiten en ingewikkelde juridische argumenten moeten uitspreken.
- Een regularisatie van het verblijf ontnemt aan de vreemdeling in de meeste gevallen het objectief of voorwerp om de lopende procedure verder te zetten, waardoor de achterstand in bestaande procedures wordt weggewerkt.
- Een ambtshalve onderzoek van de regularisatiemogelijkheid kan veel efficiënter georganiseerd worden dan een regularisatie via het indienen van verzoekschriften; hiermee wordt ook vermeden dat vele nieuwe dossiers worden ingediend die niet aan de voorwaarden voldoen.

3. Overgangsmaatregel: ambtshalve regularisatie van lang lopende procedures, inclusief Raad van State

FAM stelt voor om de huidige achterstand in diverse verblijfsprocedures weg te werken bij wijze van overgangsmaatregel:

- 3 jaar asielprocedure inclusief aansluitende verlengingen van verblijf (attest van immatriculatie of verlengd BGV)
- 3 jaar gezinsherenigingsprocedure vanaf indiening aanvraag gezinshereniging tot uitvoerbare uitwijzing (inclusief periode met bijlage 35)
- 3 jaar regularisatieprocedure (artikel 9 lid 3, 9bis of 9ter Verblijfwet)
- procedure regularisatiewet 2000
- 3 jaar Raad van State procedure tegen een beslissing in uitvoering van de verblijfwet (asiel, gezinshereniging, regularisatie, uitwijzing...)
- Indien de bovenstaande termijnen niet gehaald zijn: 4 jaar Raad van State procedure inclusief de voorgaande verblijfsprocedure (asiel, gezinshereniging, regularisatie art. 9 lid 3 of regularisatiewet...) waartegen het beroep bij Raad van State ingesteld werd

- Deze criteria worden objectief en gelijk voor iedereen toegepast door de DVZ, op basis van een richtlijn van de Minister van Binnenlandse Zaken
- Ambtshalve regularisatie zonder enige andere criteria, tenzij het negatieve criterium van openbare orde en nationale veiligheid

Argumentatie:

- Zie argumentatie onder punt 2.
- Ook voor langdurige Raad van State procedures heeft de overheid een verantwoordelijkheid. Sinds 1/10/2006 is een filterprocedure ingevoerd. Het probleem was al zeer lang daarvoor bekend.
- Noodzakelijk om een efficiënte en succesvolle hervorming van de verblijfwet en beroepsprocedures mogelijk te maken
- Zonder wegwerking van bestaande achterstanden zullen ook de nieuwe procedures niet binnen redelijke termijn kunnen afgehandeld worden. De diverse instanties moeten zich kunnen concentreren op hun nieuwe opdrachten om deze op een kwaliteitsvolle en georganiseerde wijze te kunnen voorbereiden en vervullen.

4. Het beoordelingscriterium voor regularisatie-aanvragen (humanitair opvangstatuut 9bis) wettelijk definiëren

FAM stelt voor om een humanitair opvangstatuut wettelijk te omschrijven:

- De verblijfsvergunning wordt toegekend aan wie duurzame bindingen in België heeft die enkel via verblijf kunnen verder gezet worden, of aan wie zich in een beklemmende situatie bevindt waaruit verblijf de enige uitweg is, voorzover de aanvrager geen onevenredig gevaar betekent voor de openbare orde of nationale veiligheid. Heeft duurzame bindingen in België de persoon die het centrum van zijn affectieve, sociale en economische belangen in België heeft gevestigd. Er wordt ondermeer rekening gehouden met de volgende parameters van privé- of gezinsleven:

- Het bestaan van familiale banden van de aanvrager in België
- De persoonlijke situatie van de aanvrager, zijn leeftijd, de bindingen die hij heeft ontwikkeld in België, zijn kwalificaties en de moeilijkheden of onmogelijkheid tot reïntegratie in het land van herkomst, professionele kwalificaties die valoriseerbaar zijn in België
- Het parcours van de aanvrager in België, tewerkstelling, bijdragen aan sociale zekerheid en belastingen, participatie aan cultureel, sportief en gemeenschapsleven...
- De toekomstperspectieven, waaronder tewerkstellingsmogelijkheden
- De duur van het verblijf in België
- Een meer dan 3 jaar durende verblijfsprocedure uit het verleden houdt een vermoeden van duurzame bindingen in

- Criterium voor toekenning aanvragen art 9bis Verblijfwet wordt in de wet ingeschreven
- Bij toekenning beslist DVZ of Minister om direct een definitieve verblijfsvergunning, of eerst een voorwaardelijke verblijfsvergunning voor een jaar af te geven

Argumentatie:

- Het door FAM voorgestelde criterium hangt niet af van één feit (bv al dan niet kinderen hebben die naar school gaan), maar elk feit is wel relevant voor de beoordeling. Het feit van gunstiger toekomstperspectieven in België te hebben dan in het buitenland volstaat niet voor een regularisatie. Men moet wel degelijk al duurzame bindingen ontwikkeld hebben in België. Indien een uitwijzing deze bindingen fataal dreigt te doorbreken, moet de Belgische staat op basis van respect voor het privé leven en het gezinsleven van betrokkene het verblijf toestaan.
- De verwijzing naar artikel 8 EVRM maakt hiervan een evenwichtig en hanteerbaar criterium dat verder kan geconcretiseerd worden door de rechtspraak. Het is een beheersbaar en begrensbare criterium. Enkele voorbeelden van situaties die onder dit criterium kunnen vallen (naargelang de rechtspraak die zich hieromtrent zal ontwikkelen):
 - bv ouder van Belgisch of verblijfsgerechtigd kind die zorg draagt
 - bv ouder met kind dat al 3 jaar school loopt in België en voor wie de gewenste verderzetting van onderwijs in herkomstland uitgesloten is, mits ook de ouder een gezonde omgeving voor het kind kan verzekeren
- Het is ook mogelijk om dit criterium aan te wenden voor een positief beleid in het belang van de overheid, bijvoorbeeld voor zinvolle projecten voor socio-economische bijdragen van personen die zich al zeer lange tijd in België bevinden.
- Dit criterium speelt nu al in zekere zin effectief mee in het regularisatiebeleid. Hierbij kan verwezen worden naar de omzendbrief artikel 9 lid 3 van 15/12/1998. Ook nu nog staat de Minister soms regularisaties toe in geval van “prangende humanitaire situaties” (zoals toegelicht in het parlement en op de website van DVZ), maar dit gebeurt op heel beperkte, formele wijze en zonder duidelijke definitie en werkwijze.
- Dit criterium was ook opgenomen in de regularisatiewet van 22/12/1999, maar in die wet werden duurzame banden verondersteld op basis van een lang feitelijk verblijf in België. Wij vinden een langdurig verblijf in België op zich echter geen structureel criterium voor regularisatie. Daarom is ons criterium op een heel andere manier geconcretiseerd. De duur van het verblijf in België kan wel de aard van de duurzame bindingen beïnvloeden. Het is één

element naast de andere waarmee rekening moet gehouden worden bij de beoordeling van de duurzame bindingen.

- De inhoudelijke invulling van dit criterium combineert en synthetiseert diverse elementen die gesteund worden door diverse instanties, zie ondermeer:
 - de parlementaire voorbereiding van de regularisatiewet van 22/12/1999
 - de rechtspraak van de AV van de kamers van de Commissie voor Regularisatie
 - de rechtsleer
 - diverse wetsvoorstellen van verschillende politieke partijen
 - de rechtspraak inzake artikel 8 EVRM

5. Een procedure voor regularisatie-aanvragen (humanitair opvangstatuut art. 9bis Verblijfwet) waarin de aanvrager kan gehoord worden en met de nodige garanties

FAM stelt voor:

- De bestaande Commissie van Advies voor Vreemdelingen wordt gevaloriseerd door ze in te zetten in de behandelingsprocedure voor regularisatie (humanitair opvangstatuut). Daartoe worden bijkomend twee Nederlandstalige en twee Franstalige kamers samengesteld.
 - De DVZ ontvangt en vervolledigt dossiers en voert een eerste schifting door: ofwel beslist de DVZ positief, ofwel verwijst de DVZ door naar de Commissie van Advies voor Vreemdelingen
 - De Commissie van Advies voor Vreemdelingen roept de aanvrager op en geeft een positief of negatief advies aan de Minister
 - De Minister beslist (gemotiveerd advies en beslissing wordt aan aanvrager betekend)
 - De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen behandelt beroepen tegen beslissingen met volle rechtsmacht

- Aanvraag artikel 9bis Verblijfwet verbiedt repatriëring zonder antwoord op de aanvraag
- Indien er 6 maanden na de aanvraag nog geen beslissing is gevallen, wordt een attest van immatriculatie afgeleverd; dit attest van immatriculatie geeft recht op arbeidskaart C
- Indien er na 3 jaar nog geen beslissing is gevallen, wordt de aanvraag ambtshalve geregulariseerd zonder toepassing van de criteria, tenzij het negatieve criterium van openbare orde en nationale veiligheid

Argumentatie:

- De procedure voor een regularisatieaanvraag (aanvraag voor humanitair opvangstatuut) moet snel zijn, moet de rechten van verdediging respecteren, en moet een individueel onderzoek van de aanvraag mogelijk maken.
- Een degelijk onderzoek van “duurzame bindingen of beklemmende situaties” veronderstelt een procedure waarin de betrokkene kan gehoord worden. De huidige, louter schriftelijke procedure bij DVZ is onvoldoende kwaliteitsvol. Sommige situaties zijn op papier duidelijk genoeg voor een positieve beslissing. Deze kunnen door de DVZ behandeld worden. Andere situaties vergen een contact om ze goed te kunnen beoordelen. Daarvoor bestaat nu al de Commissie van Advies voor Vreemdelingen, die de minister naar goeddunken kan inzetten om een advies te krijgen (zie artikel 32 lid 2 Verblijfwet en K.B. 28/7/1981). De Minister kan de categorieën van dossiers omschrijven die de DVZ moet voorleggen aan de Commissie van Advies voor Vreemdelingen.
- Het verdient de voorkeur om bestaande organen te valoriseren in plaats van een nieuwe, aparte commissie voor regularisatie op te richten.
- De Dienst Vreemdelingenzaken verzorgt het secretariaat van de Commissie.
- De Commissie van Advies bestaat uit kamers met drie leden: een magistraat, een advocaat en een NGO vertegenwoordiger. Deze samenstelling maakt een evenwichtig onderzoek mogelijk. De rechten van verdediging zijn gegarandeerd. De Commissie van Advies voor

Vreemdelingen doet een tegensprekelijk onderzoek en hoort de aanvrager. Het stelt een gemotiveerd advies op.

- De Minister ontvangt het advies van de Commissie (dat advies wordt ook aan de aanvrager betekend). De Minister beslist (gemotiveerd). De Minister behoudt dus zijn bevoegdheid.
- De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wordt in de nieuwe Verblijfwet reeds bevoegd voor de beroepen tegen regularisatiebeslissingen. Aan de RvV dient wel volle rechtsmacht en onderzoeksbevoegdheid te worden toegekend.
- Mits de nodige middelen is een vlotte, praktische werking mogelijk. Door de nieuwe Verblijfwet worden de taken van Commissie van Advies ingeperkt. Daardoor komt er ruimte voor een nieuwe opdracht. De Minister kan op elk moment extra kamers en leden benoemen in functie van de werklast. Als er twee Nederlandstalige en twee Franstalige kamers worden samengesteld voor regularisatie en als elk lid (een effectieve en twee plaatsvervangende per kamer) zich engageert voor een zitting per week, kunnen maandelijks zeker 400 extra dossiers behandeld worden. Daarnaast blijft de DVZ zelf 800 tot 1.000 dossiers per maand behandelen. Deze werkwijze en capaciteit is nodig om een kwalitatief en aanvaardbaar antwoord te bieden op de huidige problematiek.

6. Een wettelijk verblijfsstatuut voor niet-begeleide minderjarigen

FAM wil de lacune voor niet-begeleide minderjarigen in de Verblijfwet invullen:

- Elke 'niet-begeleide minderjarige' (zoals gedefinieerd in de Voogdijwet), wordt toegelaten tot het grondgebied en tot een verblijf in België voor de periode die nodig is om een hereniging met een ouder of wettelijke voogd in het buitenland mogelijk te maken

- Criterium voor verblijf van niet-begeleide minderjarigen wordt in de wet ingeschreven
- Verblijf is in eerste instantie tijdelijk, met het oog op een familiehereniging in het buitenland voorzover dat mogelijk is
- Na drie jaar tijdelijk verblijf wordt een definitieve verblijfsvergunning toegestaan

Argumentatie:

- De nieuwe Verblijfwet voorziet niet in een wettelijke regeling voor het verblijf van niet-begeleide minderjarigen. Hun verblijf wordt momenteel geregeld door een omzendbrief van 15/9/2005, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 7/10/2005. Net zoals de voogdij wettelijk geregeld is in de Voogdijwet, moet ook het verblijf wettelijk geregeld worden in de Verblijfwet.

7. Een wettelijk verblijf voor wie om materiële redenen niet kan terugkeren naar land van nationaliteit of herkomst en voor staatlozen

FAM wil de lacune voor niet-repatrieerbare vreemdelingen in de Verblijfwet invullen:

- Wie niet de nodige reis- of verblijfsdocumenten kan bekomen om terug te keren naar het land van herkomst, verkrijgt een voorlopig verblijf in België
- Wie na drie jaar nog niet terugkan, of wie definitief niet terugkan, of wie erkend is als staatloze en geen verblijfsvergunning voor meer dan 3 maanden kan bekomen in het land waarvan hij de nationaliteit heeft bezeten of waar hij zijn hoofdverblijfplaats heeft gehad voor aankomst in België, verkrijgt een definitief verblijf in België

- Dit criterium wordt in de wet ingeschreven als structureel criterium voor een tijdelijk of definitief opvangstatuut (twee mogelijke aanvraagprocedures)
- Ofwel aanvraag tot kort uitstel van vertrek (nieuw te voorziene procedure)

- Ofwel aanvraag artikel 9bis voor een verblijf van meer dan 3 maanden of voor een definitief verblijf

8. Een wettelijke regeling voor arbeidsmigratie

FAM wil de lacune voor arbeidsmigranten in de Verblijfwet invullen:

- Personen aan wie een arbeidskaart B of beroepskaart toegestaan is of die in België mogen werken als vrijgestelde van arbeidskaart of beroepskaart, verkrijgen een verblijfsvergunning in België

- Criterium voor arbeidsmigratie wordt in de Verblijfwet ingeschreven, zowel voor aanvragen vanuit het buitenland als voor aanvragen ingediend in België

Argumentatie:

- De Verblijfwet voorziet momenteel geen recht op verblijf voor een vreemdeling die gemachtigd is om in België te werken, hetzij in loondienst of als zelfstandige. Het toekennen van verblijfsvergunningen valt nu nog onder de discretionaire bevoegdheid van de Minister. De arbeidskaarten of beroepskaarten zelf worden echter al onder strikte voorwaarden toegekend door de bevoegde overheidsdiensten of Ministers van Werk of Middenstand, waarbij de interne arbeidsmarkt al beschermd wordt. Er is geen reden om daarna ook nog onzekerheid te laten bestaan over de verblijfsvergunning die moet worden toegekend door de Minister van Binnenlandse Zaken.
- FAM wenst dat er ook hiervoor een duurzame wettelijke regeling komt. Dit criterium voor een immigratiestatuuat moet in de wet ingeschreven worden. Het huidige Verblijfsbesluit (dat momenteel wordt aangepast) zou een regeling treffen voor aanvragen vanuit België. Ook aanvragen vanuit het buitenland moeten geregeld worden.

9. Het medisch opvangstatuuat (art. 9ter Verblijfwet) verzekeren

FAM stelt voor om de criteria voor het medisch opvangstatuuat in art. 9ter Verblijfwet nauwkeuriger te bepalen:

- Het criterium voor het toestaan van het medisch opvangstatuuat art. 9ter Verblijfwet wordt in de wet gedefinieerd als volgt: de machtiging tot verblijf wordt toegestaan aan wie een ernstige ziekte heeft waarvoor geen of onvoldoende toegang is tot een adequate behandeling of verzorging in het land van herkomst
- Definitie van ernstige ziekte = de aandoening die, zonder behandeling of verzorging, de dood van de persoon tot gevolg heeft, zijn levensverwachting inkort, een ernstige fysieke of psychische handicap veroorzaakt, of waarvan de behandeling veelvuldige zorgen en controles vereist of een zware therapie, of datgene wat een arts als ernstig ziek beschouwt
- Definitie van voldoende toegang tot adequate behandeling of verzorging in land van herkomst = de zorgen moeten beschikbaar, toegankelijkheid, duurzaam en kwaliteitsvol zijn. Beschikbaarheid houdt ook de onderliggende determinanten voor gezondheid in. Toegankelijkheid houdt non-discriminatie, fysieke toegankelijkheid, economische toegankelijkheid (betaalbaarheid) en toegankelijkheid van informatie in.
- Bij de beoordeling moet de overheid rekening houden met ondermeer de volgende elementen:
 - de aard van de diagnose/ziekte
 - de ernst en het stadium van de ziekte
 - de prognose omtrent de ontwikkeling van de ziekte bij het ontbreken van medische behandeling, zorg en medicijnen
 - de oorzaak en het moment van ontstaan van de ziekte en de ontstaanscontext: wanneer de ziekte ontstaan is of verergerd onder verantwoordelijkheid van de Belgisch beleid, dan heeft onze overheid een grotere verantwoordelijkheid voor de continuïteit en kwaliteit van de zorg

- de mogelijkheden tot medische behandeling in het land van herkomst: de beschikbaarheid en feitelijke toegankelijkheid van die behandeling, de medische zorg en medicijnen
- de opvangsituatie: de aanwezigheid van familieleden als sociaal en medisch vangnet in het land van herkomst (= mantelzorg)
- de mogelijkheid om te reizen
- (de aard) en duur van het verblijf in België: naarmate iemand langer (in procedure) in België verblijft, neemt de verantwoordelijkheid toe

FAM stelt voor om een aangepaste procedure te voorzien voor het medisch opvangstatuut:

- De procedure voor een medisch opvangstatuut verloopt hetzelfde als bij andere regularisatie-aanvragen (zie hierboven: DVZ, Commissie van Advies voor Vreemdelingen, Minister en Raad voor Vreemdelingenbetwistingen), met dien verstande dat een attest van immatriculatie wordt afgeleverd vanaf het indienen van de aanvraag, en dat het beroep schorsend is (zoals bij asielaanvragen). Recht om te werken met arbeidskaart C vanaf 6 maanden procedure (zoals bij asielzoekers). Er is wel een bijkomende medische omkadering.
- Binnen de administratie (DVZ) wordt een medische cel opgericht. Binnen deze cel is een onafhankelijk, coördinerend geneesheer werkzaam die de medische elementen van een aanvraag in eerste instantie beoordeelt. Ambtenaren van deze cel onderzoeken de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de vereiste medische zorgen in het herkomstland. Zij beschikken daartoe over een onafhankelijke medische databank die bestaat uit diverse, onafhankelijke en betrouwbare bronnen, bv. van NGO's, overheidsdiensten, universiteiten, verzekeringsinstanties...
- De coördinerend geneesheer werkt samen met een onafhankelijk netwerk van geneesheren-specialisten, met diverse specialisaties en geografisch verspreid in heel België. De geneesheren-specialisten worden benoemd door de Koning op voorstel van de Ministerraad. Zij ondertekenen een deontologische code.

- Advies over de "ernstige ziekte": indien de coördinerend geneesheer twijfelt aan het advies van de behandelend geneesheer, legt hij het dossier voor aan een lid van het netwerk. De geneesheer-specialist consulteert de betrokkene (tenzij hij op basis van het dossier onmiddellijk positief kan adviseren). De geneesheer-specialist formuleert zijn advies aan de DVZ. Als dit advies negatief is, wordt het dossier voorgelegd aan een medische kamer van de Commissie van Advies voor Vreemdelingen.
- Advies over de "toegang tot zorgen in het herkomstland": indien het advies van de coördinerend geneesheer negatief is, wordt het dossier voorgelegd aan een medische kamer van de Commissie van Advies voor Vreemdelingen

- Deze criteria worden in de wet ingeschreven als structureel criterium voor een medisch opvangstatuut
- De procedure wordt wettelijk omschreven
- Aanvraag verloopt via artikel art 9ter Verblijfwet

Argumentatie:

- FAM herneemt het voorstel dat diverse gespecialiseerde organisaties samen hebben uitgewerkt, zie www.medimmigrant.be
- Het gewijzigde artikel 9ter Verblijfwet bevat onvoldoende garanties omtrent het ernstig karakter van de ziekte en omtrent de vereiste toegankelijkheid van zorgen in het land van herkomst
- De criteria zijn gebaseerd op de rechtspraak van de Raad van State en de burgerlijke rechtbanken van België, evenals op de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.
- De definitie van ernstige ziekte werd gehanteerd door de Regularisatiecommissie die opgericht werd door de wet van 22/12/1999.
- De normen voor de vereiste zorgen zijn gebaseerd op General Comment nr 14 inzake art.12 van het Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten, §12.

Bijlage: overzicht van de laatste wijzigingen in de Verblijfwet

Een eerste wetswijziging treedt in april of mei 2007 in werking:

- De asielprocedure wordt hervormd en toegespitst op alle personen die internationale bescherming nodig hebben; de asielprocedure moet sneller verlopen via niet-bindende richttermijnen; het statuut van subsidiaire bescherming wordt pas definitief 5 jaar na de asielaanvraag; tegen een intrekking is een schorsend beroep mogelijk zonder strikte behandelingstermijn.
- Voor ernstig zieke personen komt er een aparte regeling; het statuut van ernstig zieke personen wordt pas definitief 5 jaar na het indienen van de aanvraag; tegen een intrekking is een beroep mogelijk zonder strikte behandelingstermijn.
- De slachtoffers van mensenhandel krijgen een wettelijk statuut; hun verblijf kan definitief worden in geval van veroordeling of als de tenlastelegging wordt weerhouden.
- De regels en procedure voor gezinshereniging met niet-EU onderdanen worden grondig gewijzigd; gezinsherenigers krijgen pas na 3 jaar een definitief verblijf; tegen een intrekking is een schorsend beroep mogelijk zonder strikte behandelingstermijn.
- De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, een nieuwe rechtbank die bevoegd wordt voor alle beroepen tegen verblijfsbeslissingen, moet de Raad van State ontlasten. Het beroep bij de RvV is schorsend tegen beslissingen inzake asiel, subsidiaire bescherming, gezinshereniging, studentenverblijf, vestiging, vrij verkeer van EU-burgers, maar is niet schorsend tegen beslissingen inzake regularisatie, het statuut van ernstig zieke personen, slachtoffers van mensenhandel en andere Verblijfsbeslissingen.
- Bij de Raad van State is een 'filterprocedure' ingevoerd; voor beroepen die door de filter heen geraken is er geen strikte behandelingstermijn; deze beroepen komen bij de stapel lopende beroepen bij RvSt terecht.
- Bij de inwerkingtreding van deze wet worden alle lopende 'verzoeken tot herziening' (inzake gezinshereniging, studentenverblijf, vestiging, vrij verkeer van EU-burgers) overgedragen aan de nieuwe RvV.

Via een tweede wetswijziging worden nog volgende wijzigingen in het vooruitzicht gesteld:

- Het vrij personen verkeer van de EU-burgers wordt aangepast aan de laatste EU richtlijn; pas na 3 jaar verwerven zij een definitief verblijf; tegen een weigering is een schorsend beroep mogelijk zonder strikte behandelingstermijn.
- De gezinshereniging met EU-burgers en met Belgen wordt net zoals die met niet-EU onderdanen pas na 3 jaar definitief; tegen een intrekking is een schorsend beroep mogelijk zonder strikte behandelingstermijn.
- Er komt een statuut voor langdurig ingezetenen 'derde landers' die zich daarmee vrijer binnen de EU kunnen bewegen.